

[Bomholt.]

Jeg for min Part betvivler ikke Biskoppens gode Hensigt, det er kun et Spørgsmaal, om den gode Hensigt har fundet et tilstrækkelig klart Udtryk i den i Forespørgselen omtalte Henvendelse og i forskellige Interviews til Bladene.

Paa Yderfløjene i den Sag, der er til Behandling, staar „Kristeligt Dagblad“ og Kommunisterne. „Kristeligt Dagblad“ har ofte haft en Tendens til at optræde som politisk Organ og er da sjælden kommet godt fra det. Og Kommunisterne har paa samme Maade en Tendens til at optræde som antireligiøse Propagandister. Paa den Maade overskrider de hver for sig deres naturlige Beføjelse. Kommunismens partimæssige Stilling til Religionen har efter min Mening — jeg kan kun tale ud fra min egen Opfattelse — været et fundamentalt Fejlgreb. Spørgsmaalet om Tro eller Ikke-Tro er af personlig Karakter, og det er et Fejlgreb at gøre Ikke-Tro og Propaganda for Ikke-Tro til en politisk Tese med Krav om politisk Tilslutning. Det var derfor særdeles typisk, at en af de første Sprængninger, der fandt Sted inden for de nordiske Moskva-Grupper, fandt Sted i Sverige, da Zeth Høberg forlod Moskva-Gruppen, fordi han ikke vilde finde sig i den Sammenrodning, som paa dette Omraade fandt Sted. En Kommunisme, der angriber Kirken som Institution, Præsterne som Personer og Kristendommen som Opium for Folket, kan ikke være alt for ømfindtlig over for Gensvar fra den angrebne Part.

Men paa den anden Side vil jeg udtale Ønsket om, at den danske Kirkes Ledelse holder sig fri af denne Invitation til Slagsmaal. I Biskoppens Skrivelse til Kirkeministeren hedder det, at Henvendelsen udelukkende tog Sigte paa Gudløsbewægelsen som saadan, og dette Synspunkt er — jeg kan kun tale ud fra egne Forudsætninger og Meninger — principielt set rigtigt.

Jeg vender mig saa til Skrivelsen, der blev omsendt til Præsterne. Den kaldes af Biskoppen en broderlig Henstilling. Den bærer et meget improviseret Præg. Den er nærmest et Uddrag af en Artikel i „Kristeligt Dagblad“ med en hurtigt vedføjede Kommentar. I et Interview i „Politiken“ for den 6. Februar udtaler Hr. Biskop Fuglsang Damgaard:

„Vi har givet alle Præster en udførlig Redegørelse for, hvad der forberedes i Rusland, og for Motiverne til vor Optræden.“

Det er saa som saa med den udførlige Redegørelse, og Motiverne maa læses mellem Linierne.

Der er noget ejendommeligt ved denne Skrivelse. Den er udsendt til Præsterne uden om de forskellige Biskopper, og selve Underskrifternes Form virker paafaldende. Naar vi underskriver et Cirkulære eller den Slags, plejer vi at underskrive med Navnet og under Navnet Stillingen. Her sættes Stillingen foran Navnet: Biskop Fuglsang Damgaard, Stiftsprovst Brodersen, som om man læste et Generalforsamlingsreferats Betegnelser: Husmand Sørensen og Arbejdsmand Sørensen. Der er i og for sig noget tiltalende i denne demokratiske Façon, men den virker paa dette Sted paafaldende. Skrivelsen gør nærmest Indtryk af at være et Udkast, og Skrivelsens improviserede Karakter forstaar man først ret, naar man hører om dens Tilblivelse. Jeg skal fortælle Tilblivelseshistorien i korte Træk.

Jeg citerer først det lille Afsnit af den famøse Artikel i „Kristeligt Dagblad“ for 6. Januar, hvori det hedder — med den højttæredede Formands Tilladelse —:

„Men samtidig rustes der til Krigen imod Religionen. Den 7. Februar vil blive en Mærkedag i denne gigantiske Kamp. Paa den Dag samles i Moskva en Verdenskongres, som savner sin Lige i Historien: 1 600 Gudløse, repræsenterende 46 forskellige Lande, mødes for at planlægge et verdensomspændende Felttog mod enhver Form for religiøs Overbevisning, og paa den samme Dag vil 30 Millioner katolske Kvinder knæle i Bøn til Gud om at give Midler til at afværge den truende Fare. Den Dag vil i Sandhed den Hære staa over for hinanden, begge rede til at sætte alt ind i Kampen.“

Det er udpræget Propagandajournalistik; Ordene er forstærket og Forholdet stillet paa Spidsen for at drive Følelserne i Vejret.

Nu sker der dette, at Oxfordgruppen i København lader denne Artikel klippe ud af „Kristeligt Dagblad“ og sende til andre Grupper i Danmark, og et Ud klip kommer ogsaa til Esbjerg, hvor det bliver læst af